

Titel

Kviksand

Tema: Sorg, forelskelse, venskab
Fag: Dansk
Målgruppe: 6.-8. klasse

Data om læremidlet:

E-bog: Daniel Zimakoff, Kviksand, Gyldendal 2017

Vejledningen her giver et overblik over den røde tråd i det pædagogiske overlay, der knytter sig til e-bogen "Kviksand". Det pædagogiske overlay kan bookes sammen med e-bogen og består af en række opgaver, refleksionsøvelser samt eksterne ressourcer, som eleverne tilgår gennem aktivering af markeringer i selve romanteksten. Overlayet giver derfor god mulighed for at arbejde meget tekstnært i fortolkningsfællesskabet.

Faglig relevans/kompetenceområder

Faglige kategorier
(Max. 3)

Det pædagogiske overlay involverer kompetenceområdet **Fortolkning** og har især fokus på faserne *undersøgelse, analyse og vurdering*.

Det nye, eleverne skal lære, kan udtrykkes i følgende læringsmål:

- Eleverne spionerer på et udvalgt analyseelement gennem hele læsningen af romanen og sammenfatter iagttagelserne mundtligt.
- Eleverne reflekterer over, hvad sorg er, og hvad der skal til for at komme igennem en sorgproces.
- Eleverne uddrager informationer fra både roman og tv-udsendelse om Tourettes Syndrom og skriver informerende tekster med udgangspunkt i en sproglig ressourcebank.

Overlayets konkrete udformning

Overlayet organiserer sig omkring litteraturarbejdets traditionelle tre faser:

Før I læser

For at få eleverne tunet ind på romanens univers er der på side 2 lagt markeringer ind i overlayet, der får læserne omkring:

- Titel, bagsidetekst og handlingshypoteser

Mens I læser

Mens eleverne læser romanen, er der i overlayet fokus på tre aspekter.

- **Forholdet til mor og far (blå markeringer)**

Eleverne skal undervejs i læsningen samle på oplysninger om Storms minder om mor samt livet med far. I overlayet tilbydes et stilladserende notatark til arbejdet.

Nogle elever vil selv kunne finde gode citater fra bogen – andre vil have brug for at få en række tekststeder foræret, som arbejdet kan tage udgangspunkt i. Disse elever kan følge overlayets citatforslag (1-16), der alle er markeret med farven blå.

Eleverne skal bruge deres indsamlede oplysninger til en mundtlig sammenfatning på ca. to minutter om Storms forhold til sine forældre. De skal i præsentationen bruge mindst tre konkrete tekstnedslag fra deres eget notatark.
- **Kviksand og kviksandshæmmet – temaet om at sidde fast (røde markeringer)**

Et vigtigt tema i romanen er at gå i stå i livet på grund af sorg. At sidde fast. I romanen kalder Ariel det at være kviksandshæmmet, og hun giver Storm diagnosen KSH.

Eleverne skal bruge e-bogens ordbogsfunktion til at finde en præcis definition af begrebet kviksand og sætte det i relation til Storms situation. De skal også reflektere over, hvad der skal til for at rykke sig fri af sorgen.
- **Tæt på Tourette (grønne markeringer)**

Ariel i bogen lider af Tourette. Gennem de grønne markeringer er der peget på seks tekststeder i romanen, der siger noget centralt om sygdommen og Ariels liv med den. Samtidig linkes der til tv-udsendelsen "Jeg har Tourette – og hva' så?" på mitcfu.dk, som klassen foreslås at se fælles i klassen. Der er udarbejdet en række kapitelmærkninger til udsendelsen, så læreren hurtigt kan slå ned på de elementer, der er særligt interessante i romansammenhængen.

Som afslutningen på arbejdet skal eleverne skrive en kort tekst om Tourette og Ariels version af syndromet. De skal også reflektere personligt over det at lide af Tourette. I skrivningen SKAL eleverne bruge en række udvalgte ord, der sikrer både præcision og fylde i teksterne.

Efter I har læst

Efter læsningen af romanen skal eleverne danne sig et overblik over den samlede tekst ved at stille skarpt på vendepunkterne i det narrative forløb:

- Hvilke vendepunkter kan eleverne få øje på i teksten?
- På hvilken måde forandrer handlingen eller situationen sig i forbindelse med de forskellige vendepunkter?
- Til læreren: Eksempler på vendepunkter kunne være:

Vendepunkter i teksten	Det kommer til at betyde ...
Mor dør (inden romanen begynder)	at Storm isolerer sig, stopper til fodbold og mister kontakten til sin ven, Bastian.
Storm møder Ariel	
Far kysser med BB	
Ariel kysser Storm	
Ariel er på besøg hos Bastian	
Ariel finder Storm i fyrtårnet	

Brug oversigten over romanens vendepunkter til at få eleverne til at diskutere, hvordan de selv ville have håndteret de enkelte vendepunkter. Hvordan ville de fx have reageret på, at faren kysser sin kollega? Eller at Ariel er på besøg hos Bastian? Diskussionerne i "Efter I har læst" skal altså knytte an til elevernes egen erfaringsverden.

Samlet oversigt over markeringsfarver i overlayet:

- Grå: "Før I læser" og "Efter I har læst"
- Blå: Forholdet til mor og far
- Rød: Kviksand og kviksandshæmmet
- Grøn: Tæt på Tourette

Supplerende materialer

- *Jeg har tounettes – og hva' så?*, DR2, 2008, 28 min., TV0000012211
- *Mig og tounettes*, DR1, 2013, 59 min., TV0000024801
- *Tourette – teenage tics*, DR3, 2017, TV0000108810

